

UNITED STATES COMMISSION ON INTERNATIONAL RELIGIOUS FREEDOM

КОМИССИЯ ИМА ОИД БА ОЗОДИИ ДИНИИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ (USCIRF)

USCIRF ЧИСТ

Комиссия ИМА оид ба озодии динии байналмилалӣ (USCIRF) комиссияи мустақил ва духизбии ҳукумати федералии ИМА аст, ки соли 1998 мувофиқи Қонуни озодии динии байналмилалӣ (IRFA) таъсис ёфтааст. Эътилофи густурдае, ки қатъиян тарафдори тасвиби IRFA буд, кӯшиш кард то ҳуқуқи асосии инсониятро ба озодии динӣ ҳамчун чузъи марказии сиёсати хориҷии ИМА боло барад. Мувофиқи қонун, USCIRF бо истифода аз меъёрҳои байналмилалӣ ҳуқуқи ҷаҳониرو ба озодии дин ва эътиқодҳо на дар дохили ИМА, балки дар хориҷи он назорат мекунад ва тавсияҳои худро оид ба сиёсат ба Президент, Котиби давлатӣ ва Конгресс пешниҳод менамояд. Комиссарҳои USCIRF аз ҷониби Президент ва роҳбарони Конгресс, ки роҳбарияти ҳарду ҷиҳзи сиёсӣ мебошанд, таъйин мешаванд. Қарорҳои соҳибхисос ва ғайрихизби қори USCIRF-ро дастгирӣ менамояд. Дар ҳоле ки USCIRF аз Департаменти давлатӣ ҷудо аст, Сафири Департамент оид ба супоришҳои махсуси марбут ба озодии динии байналмилалӣ комиссари бидуни ҳаққи овоз мебошад, ки бинобар вазифааш интихоб шудааст.

ОЗОДИИ ДИНИ ДАР ХОРИҶА ЧИСТ

Озодии динӣ ҳуқуқи муҳими башарӣ аст, ки дар қонун ва тааххудоти байналмилалӣ шинохта шудааст. Моддаи 18 Декларатсияи ҷаҳонии ҳуқуқи башар тасдиқ менамояд, ки “Ҳар кас ба озодии фикр, вичдон ва дин ҳақ дорад; ин ҳуқуқ озодии иваз кардани дин ва эътиқодҳои худ, инчунин озодии иброз кардани дину эътиқодҳои худ дар омӯзиш, амал, ибодату риоят ҳам ба таври алоҳида ё ҳам якҷоя бо дигарон ва ба таври умумӣ ё хусусӣ, дарбар мегирад.” Озодии дину эътиқодҳо ҳуқуқи густурдае мебошад, ки озодихоии фикру вичдонро дарбар мегирад ва бо озодихоии баёни андеша, иттиҳод ва иҷтимоӣ дар ҳам танида аст. Пешбурди ин озодӣ чузъи ҳатмии сиёсати хориҷии ИМА мебошад.

USCIRF ЧӢ ҚОР МЕКУНАД

- **Таҳияи Гузоришҳои солона** то 1 майи ҳар сол. Дар гузориш иҷрои IRFA аз ҷониби Ҳукумати ИМА арзёбӣ мешавад; ба кишварҳои, ки Котиби давлатии ИМА онҳоро бояд ҳамчун “кишварҳои боиси нигаронии хос” муайян намояд, барои даст доштан дар ё иҷозат додани “нақзи систематикӣ, давомёбанда ва тоқатнопазири озодии динӣ” тавсияҳо медиҳад; дар бораи шароити тақрибан 30 кишвар ҳуҷҷат таҳия мекунад; оид ба тамоюлҳои муҳим гузориш медиҳад; ва барои сиёсати ИМА тавсияҳо омода менамояд. Гузориши солонаи USCIRF баръакси гузориши алоҳида ва мушаххаси Департаменти давлатӣ оид ба озодии динии байналмилалӣ тавсияҳои махсусро оиди сиёсат дарбар мегирад.
- **Конгрессро ҷалб мекунад тавассути** ҳамкорӣ бо идораҳои Конгресс, машваратҳои ҳуқуқӣ, шаҳодатдиҳӣ дар муруфиаҳо ва ташкили брифингҳо оид ба масъалаҳои озодии динӣ. Масалан, USCIRF таваҷҷӯҳи Конгрессро ба ин масъалаҳо ҷалб намудааст: ҳимояи озодии динии байналмилалӣ; ҳатари қонунҳои зидди қуфр; қатли ом; гурезагон; нақзи озодии динӣ дар Чин, Миср, Эрон, Сурия, Вьетнам ва кишварҳои дигар; таассуби зиддисемитизм ва зиддиисломӣ дар Аврупо; ва вазъи маҳбусони вичдон дар саросари ҷаҳон.

- **Шохаи иҷроияро ҷалб мекунад:** USCIRF мунтазам бо мақомоти расмии шохаи иҷроия, аз ҷумла бо намояндагони Департаменти давлатӣ ва Департаменти амнияти миллий барои табодули маълумот, таъкиди шароитҳои боиси нигаронӣ ва баррасии тавсияҳои USCIRF барои сиёсати ИМА вохӯриҳо ташкил мекунад.
- **Шароитҳои озодии диниро дар хорича ҳуҷҷатнигорӣ мекунад** тавассути вохӯриҳо бо мақомоти аршади давлатӣ, намояндагони ташкилотҳои ғайридавлатӣ, роҳбарони динӣ, ҷабрдидагони таъкибот ва тарафҳои манфиатдори дигар, ки ба озодии динӣ мусоидат мекунанд. Кишварҳои боздидшуда инҳоанд: Афғонистон, Озарбойҷон, Баҳрайн, Бангладеш, Беларусия, Бирма, Ҷумҳурии Африқои Марказӣ, Чин, Миср, Эритрея, Эфиопия, Индонезӣ, Ироқ, Нигерия, Покистон, Русия, Арабистони Суудӣ, Шриланка, Судан, Сурия, Тоҷикистон, Туркия, Туркманистон, Ўзбекистон ва Вьетнам.
- **Гузоришҳои тавсиядор, варақаҳои матбуотӣ, ёддоштҳо ва мақолаҳои барои маҷаллаҳо оид ба ин мавзӯҳо таҳия мекунад:** истифодаи қонунҳои зидди қуфр дар саросари ҷаҳон; зери хатар гузошта шудани озодии динӣ дар Русия аз ҷониби Путин; маҳбусони динии вичдон; дастгирии озодии динии ҷаҳонӣ аз ҳукуки замон; ҳушунатҳои фирқай; нақзи озодии динӣ дар Бирма; зидди семитизм; ва муносибати Ҳукумати ИМА нисбати паноҳҷӯён дар ҷараёни Ихроҷи Сарё.
- **Иштироки чандҷониба** дар вохӯриҳои марбут ба озодии динӣ ва таҳаммул, аз ҷумла дар Созмони Милали Муттаҳид, Созмони Амният ва Ҳамкории Аврупо (OSCE), Иттиҳоди Аврупо ва бо Ҳайъати байналмилалӣ намояндагони маҷлис оид ба масъалаҳои озодии динӣ ва эътиқодҳо (IPP-FoRB).